

Egy hét a Tisza-tavon

(kis)Hajónapló

1. rész: Kék tó, Tisz(t)a-tó

Ha valaki komolyan veszi, hogy a Tisza-tó Magyarország második legnagyobb állóvize, ugyancsak meglepődik, ha közelről is megismeri. Mert hogy a legnagyobb a Balaton. S ha valaki Balaton-szerű víztükröknek képzeli a Tisza-tavat, hát nagyot téved. Nyílt víztükröt csak foltokban lát. Öt ilyen található: a Valki, a Füredi, a Poroszlói, a Sarudi és a Szalóki medence.

Oka egyszerű: ez mesterséges tó, a Kiskörei duzzasztómű megépítése után keletkezett. Vize többnyire sekély, a magasabb területek szigetek maradtak, a legsekélyebb részeket benőtték a vízinövények. Ez a kép a Poroszlói medencéről készült.

Nem minden medence ilyen; a Valkit például az elmocsarasodás veszélye fenyegeti, s már megszületett a döntés a kotrás szükségességéről. A medencéket szigetek, nádasok, hínárosok választják el egymástól, de mindegyik kapcsolatban van a Tiszával, ha másképp nem, hát öblítő csatornákon át. Ezek – kishajókkal – hajózhatók, de a járatlan turista könnyen zsákutcába futhat, vagy „beleveszhet” a hínárosba.

A medencék vize friss, hiszen az öblítő csatornákon át folyamatosan cserélődik. A Tisza végigfut a tó bal partján; olykor jól látható mederben folyik, olykor „elvész” a Tisza-tó víztükrében. A jobb parton a Kis-Tisza hasonlóképp kanyarog, és Kiskörénél találkozik a „nagy” Tiszával, miközben befogadja az Eger-patakot. A következő képen jól látható a Kis-Tisza medre, másutt csak a tértől jelzi vonalát.

A tó partvonalát többnyire nádas és vízinövényekkel benőtt területek kísérik, a tavat ártéri erdők szegélyezik, mögöttük a Tisza gátja.

A tavat kettévágja egy közút és egy vasút, amely a Valki medencét szinte leszakítja tőle. Strandok csak a híd utáni medencék partján találhatóak. (A tiszafüredi szabad strand, a többi fizetős.) A strandokon kiirtották a vízinövényeket, talajuk homokos, egyenletesen mélyül. Kis gyerekek számára is veszélytelen. A képen a sarudi strand partvonalát látható.

Kép: Kutas Béla
Szöveg: Kutas Ferenc